

ESTATUTU D'AUTONOMÍA DEL PRINCIPÁU D'ASTURIES

ESTATUTU D'AUTONOMÍA DEL PRINCIPÁU D'ASTURIES

Aprobáu por Llei Orgánica 7/1981, de 30 d'avientu (BOE núm 9, de 11 de xineru de 1982). Foi modificáu poles Lleis Orgániques 3/1991, de 13 de marzu (BOE núm. 63, de 14 de marzu de 1991, correc. errores BOE núm. 65, de 16 de marzu de 1991), 1/1994, de 24 de marzu (BOE núm. 72, de 25 de marzu de 1994; correc. errores BOE núm. 57, de 8 de marzu de 1995) y 1/1999, de 5 de xineru (BOE núm 7 de 8 de xineru de 1999).

**PRINCIPÁU
D'ASTURIES**

TÍTULU PRELIMINAR

1. ASTURIES constitúise en Comunidá Autónoma, d'alcuerdu cola Constitución y con esti Estatutu, que ye la so norma institucional básica.

2. La Comunidá Autónoma, comunidá histórica constituyida nel exerciciu del derechu al autogobiernu amparáu pola Constitución, denómase Principáu d'Asturies.

ARTÍCULU 2

EL TERRITORIU del Principáu d'Asturies ye'l de los conceyos comprendíos dientro de les llendes actuales de la provincia d'Asturies, que pa camudales ha tase a lo dispuesto nel artículu 56 d'esti Estatutu.

ARTÍCULU 3

1. LA BANDERA del Principáu d'Asturies ye la tradicional cola Cruz de la Victoria en mariello sobre fondu azul.

2. El Principáu d'Asturies tien escudu propiu y ha establecer el so himnu por Llei del Principáu.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

ARTÍCULU 4

1. EL BABLE ha gociar de protección. Ha promovese'l so usu, el so espardimientu nos medios de comunicación y la so enseñanza, respetando en tou casu, les variantes locales y la voluntariedá del so deprendimientu.

2. Una llei del Principáu ha regular la protección, usu y promoción del bable.

ARTÍCULU 5

LA SEDE de les instituciones del Principáu d'Asturies ye la ciudá d'Uviéu, ensin perxuiciu de que por Llei del Principáu s'estableza dalgún de los sos organismos, servicios o dependencies n'otru llugar del territoriu.

ARTÍCULU 6

1. EL PRINCIPÁU d'Asturies organízase territorialmente en municipios, que van recibir la denominación tradicional de Conceyos, y en Comarques.

2. Reconozse la personalidá xurídica a la Parroquia Rural como forma tradicional de convivencia y asentamientu de la población asturiano.

3. Van poder facese Árees Metropolitanas.

PRINCIPÁU D'ASTURIES

ARTÍCULU 7

1. A LOS EFECTOS d'esti Estatutu tienen la condición política d'asturianos los ciudadanos españoles que, d'alcuerdu coles lleis xenerales del Estáu, tengan vecindá alministrativa en cualquiera de los Conceyos d'Asturies.

2. Como asturianos, tienen los derechos políticos definíos nesti Estatutu los ciudadanos españoles residentes nel estranxeru que tuvieran la última vecindá alministrativa n'Asturies, y acreíten esta condición nel correspondiente Consuláu d'España. Van tener tamién estos derechos, si asina lo soliciten, los sos descendientes inscritos como españoles na forma que determine la Llei del Estáu.

ARTÍCULU 8

LES COMUNIDAES asturianes asitiaes fuera d'Asturies van poder solicitar, como tales, la reconocencia de la so asturianía, entendida como'l derechu a collaborar y compartir la vida social y cultural d'Asturies. Una Llei del Principáu d'Asturies ha regular, ensin perxuiciu de les competencies del Estáu, l'algамe y conteníu d'esta reconocencia, qu'en nengún casu ha implicar la concesión de derechos políticos.

El Principáu d'Asturies va poder solicitar del Estáu que, pa facilitar lo dispuesto enantes, faiga los Trataos o Convenios Internacionales precisos colos Estaos onde haya eses comunidaes.

**ESTATUTU
D'AUTONOMÍA**

ARTÍCULU 9

1. LOS DERECHOS y deberes fundamentales de los asturianos son los establecidos na Constitución.

2. Les instituciones de la Comunidá Autónoma d'Asturies, dentro del marcu de les sos competencies, han velar sobre manera por:

a. Garantizar el bon exerciciu de los derechos y deberes fundamentales de tolos que viven nel territoriu del Principáu.

b. Promover una política que mire pol ameyoramientu de les condiciones de vida y trabayu.

c. Tomar aquelles midíes que miren de fomentar l'aumentu del emplegu y la estabilidá económica.

d. Facer los posibles porque se tomen midíes dirixíes a promover les condiciones y a quitar los estorbos pa que la llibertá y la igualdá del individuu y de los grupos onde s'inxer, seyan efectives y reales.

e. Facilitar la participación de tolos ciudadanos na vida política, económica, cultural y social d'Asturies.

TÍTULU I
DE LES COMPETENCIES DEL
PRINCIPÁU D'ASTURIES

ARTÍCULU 10

1. EL PRINCIPÁU d'Asturias tien la competencia esclusiva nes materies qu'equí se señalen:

1. Organización, réxime y funcionamientu de les sos instituciones d'autogobiernu.
2. Alteriadura de los términos y nomes de los conceyos comprendíos nel so territoriu, amás de la creación d'organizaciones d'ámbitu inferior y superior a los mesmos, nos términos establecíos nel artículu 6 del Estatutu.
3. Ordenación del territoriu y del llitoral, urbanismu y vivienda.
4. Obres públiques que nun tengan calificación llegal d'interés xeneral del Estáu nin afecten a otra Comunidá Autónoma.
5. Los ferrocarriles, les carreteres y caminos que tengan tol so recorriú nel territoriu de la Comunidá Autónoma, y nos mesmos términos el tresporte terrestre, fluvial, per cable o tubería.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

6. El tresporte marítimu namás ente puertos o puntos de la Comunidá Autónoma ensin conexón con puertos o puntos d'otros ámbitos territoriales.

7. Centros de contratación y terminales de carga en materia de tresportes.

8. Establecimientu de bolses de valores y establecimientu y regulación de centros de contratación de mercancíes, acordies cola llexislación mercantil.

9. Puertos d'abellugu, puertos, aeropuertos y helipuertos que nun seyan d'interés xeneral del Estáu.

10. Agricultura, ganadería y industria agroalimentaria, d'al-cuerdu cola ordenación xeneral de la economía.

11. Tratamientu especial de les zones de monte.

12. Proyectos, construcción y esplotación de los aprovechamientos hidráulicos incluyíos los hidroeléctricos, canales, riegos d'interés pa la Rexón. Agua mineral y termal. Agua soterraño cuando vaiga dafechu pel ámbitu territorial de la Comunidá Autónoma.

Ordenación y concesión de recursos y aprovechamientos hidráulicos cuando l'agua vaiga dafechu pel ámbito territorial de la Comunidá Autónoma.

13. Pesca n'ágües interiores, de ríos y llagos, marisquéu, acuicultura, algiicultura, amás del desarrollu de cualquier otra forma de

PRINCIPÁU D'ASTURIES

cultivu industrial. Caza. Protección d'ecosistemes onde se faigan eses actividaes.

14. Comerciu interior, ensin perxuiciu de la política xeneral de precios, de la circulación llibre de bienes nel territoriu del Estáu y de la llexislación sobre defensa de la competencia. Feries y mercaos interiores. Denomación d'orixe, en collaboración col Estáu.

15. Planificación de l'actividá económica y fomentu del desarrollu económico de la Comunidá Autónoma dientro de los oxetivos marcaos pola política económica xeneral. Creación y xestión d'un sector públicu de la Comunidá Autónoma.

16. Artesanía.

17. Museos, archivos, biblioteques, hemeroteques, servicios de Belles Artes y demás centros de depósito cultural o colecciones de calter asemeyáu y conservatorios de música d'interés del Principáu d'Asturias, que nun seyan de titularidá estatal.

18. Patrimoniu cultural, históricu, arqueolóxicu, incluyida l'arqueoloxía industrial, monumental, arquitectónico, científicu y artístico d'interés pal Principáu d'Asturias.

19. Investigación, ensin perxuiciu de lo dispuesto nel artículu 149.1.15^a de la Constitución. Academies con domiciliu social nel Principáu d'Asturias.

20. Cultura, con especial atención a la promoción de les sos manifestaciones autóctones y a la enseñanza de la cultura asturia-

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

na, too ello ensin perxuiciu de lo dispuesto nel artículu 149.2 de la Constitución.

21. Fomentu y protección del bable nes sos diverses variantes que, como modalidaes llingüísticas, s'usen nel territoriu del Principáu d'Asturies.

22. Turismu.

23. Deporte y ocio.

24. Asistencia y bienestar social. Desarrollu comunitariu. Actuaciones de reinxertamientu social.

25. Protección y tutela de menores, ensin perxuiciu de los dispuesto nel artículu 149.1.6^a y 8^a de la Constitución.

26. Casinos, xuegos y apuestes sacantes les apuestes mutues deportivo-benéfiques.

27. Cooperatives y entidaes asimilables, mutues non integraes nel sistema de Seguridá Social, ensin perxuiciu de lo dispuesto nel artículu 149.1.6^a de la Constitución.

28. Espectáculos públicos.

29. Estadístiques pa los fines de la Comunidá Autónoma, en coordinación cola xeneral del Estáu y coles demás Comunidaes Autónomes.

PRINCIPÁU D'ASTURIES

30. Fundaciones que faigan principalmente les sos actividaes nel Principáu d'Asturies.

31. Industria, ensin perxuiciu de lo que determinen les disposiciones del Estáu nel exerciciu de les sos competencies por razones de segurana, sanitaries o d'interés militar y les rellacionaes coles industries que tean suxetas a la llexislación de mines, hidrocarburos y enerxía nuclear. L'exerciciu de la competencia ha facese d'alquierdu coles bases y la ordenación de l'actividá económica xeneral y la política monetaria del Estáu, nos términos de lo dispuesto nos artículos 38, 131 y 149.1.11^a y 13^a de la Constitución.

32. Instalaciones de producción, distribución y tresporte de cualquier enerxía o fluyíu enerxético, cuando'l so tresporte nun salga d'Asturies o'l so aprovechamientu nun afecte a otra Comunidá Autónoma. Too ello ensin perxuiciu de lo establecío nos números 22 y 25 del apartáu 1 del artículo 149 de la Constitución.

33. Procedimientu alministrativu deriváu de les especialidaes del derechu sustantivu y de la organización propia de la Comunidá Autónoma.

34. Publicidá, ensin perxuiciu de les normes dictaes pol Estáu pa sectores y medios específicos, d'acordies col artículo 149.1.1^a, 6^a y 8^a de la Constitución.

35. Serviciu meteorolóxicu de la Comunidá Autónoma.

36. Caxes d'Aforros y instituciones de creitu corporativu públicu y territorial, nel marcu de la ordenación xeneral de la economía

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

y d'alcuerdu coles disposiciones que, usando les sos facultaes, dicte l'Estáu.

2. Nel exerciciu d'estes competencies, ha corresponder al Principáu d'Asturies la potestá llexislativa, la potestá reglamentaria y la función executiva, que tien qu'exercer respetando, en tou casu, lo dispuesto na Constitución.

ARTÍCULU 11

NEL MARCU de la llexislación básica del Estáu y, nel so casu, nos términos que la mesma estableza, correspuende al Principáu d'Asturies el desarrollu llexislativu y la execución d'estes materies:

1. Montes, aprovechamientu y servicios forestales, víes pecuaries, pastos y espacios naturales protexíos.
2. Sanidá y hixene.
3. Coordinación hospitalaria en xeneral, incluyida la de la Seguridá Social.
4. Ordenación farmacéutica.
5. Protección del mediu ambiente, incluyíos los vertíos industriales y contaminantes en ríos, llagos y agües interiores y normes adicionales de protección del mediu ambiente.
6. Régime mineru y enerxético.

PRINCIPÁU D'ASTURIES

7. Ordenación del sector pesqueru.

8. Defensa del consumidor y del usuariu, d'alcuerdu coles bases y la ordenación de l'actividá económica xeneral y la política monetaria del Estáu, les bases y la coordinación xeneral de la sanidá, nos términos de lo dispuesto nos artículos 38, 131 y nos números 11, 13 y 16 del apartáu 1 del artículo 149 de la Constitución.

9. Corporaciones de Derechu públicu representatives d'intereses económicos y profesionales. Exerciciu de les profesiones titulaes.

10. Régime local.

11. Sistema de consultes populares nel ámbitu del Principáu d'Asturias, d'acordies colo que disponga la Llei a la que se refier l'artículu 92.3 de la Constitución y demás lleis del Estáu, correspondiendo a ésti l'autorización de la so convocatoria.

ARTÍCULU 12

CORRESPUENDE al Principáu d'Asturias la execución de la llexislación del Estáu, nos términos que na mesma s'estableza, sobre estos materies:

1. Execución, dientro del so ámbitu territorial, de los trataos internacionales no qu'affecten a les materies propies de les competencies del Principáu d'Asturias.

2. Asociaciones.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

3. Feries internacionales.

4. Xestión de les prestaciones y servicios sociales del sistema de Seguridá Social. INSERSO. La determinación de les prestaciones del sistema, los requisitos pa establecer les condiciones del beneficiariu y la financiación han efectuase d'alcuerdu coles normes afitaes pol Estáu nel exerciciu de les sos competencies d'acordies colo dispuesto nel número 17 del apartáu 1 del artículu 149 de la Constitución.

5. Museos, archivos, biblioteques, hemeroteques y colecciones de calter asemeyáu de titularidá estatal de xestión non acutada pola Alministración del Estáu. Los términos de la xestión tienen que s'afitar pente medies de convenios.

6. Peses y midíes. Contraste de metales.

7. Planes establecíos pol Estáu pa la implantación o reestructuración de sectores económicos.

8. Productos farmacéuticos.

9. Propiedá intelectual y industrial.

10. Llaboral. Acordies col número 7 del apartáu 1 del artículu 149 de la Constitución, correspuénde-y al Estáu la competencia sobre llexislación llaboral y l'alta inspección. Queden acutaes pal Estáu toles competencies en materia de migraciones interiores y esteriores, fondos d'ámbitu nacional y d'emplegu ensin perxuciu de lo qu'establezan les normes del Estáu sobre estes materies.

PRINCIPÁU D'ASTURIES

11. Protección civil. Salvamentu marítimu.
12. Puertos, aeropuertos y helipuertos d'interés xeneral cuando l'Estáu nun acute la so xestión direuta.
13. Xestión de l'asistencia sanitaria de la Seguridá Social, d'alquierdu colo previsto nel número 17 del apartáu 1 del artículu 149 de la Constitución, acutando l'Estáu l'alta inspección pal cumplimiento de la función a la que se refier esti preceptu.
14. Creitos, banca y seguros, d'alquierdu coles previsiones de les regles 6, 11 y 13 del apartáu 1 del artículu 149 de la Constitución.
15. Tresporte de mercancíes y vianeros que tengan el so orixe y destín nel territoriu del Principáu d'Asturies, ensin perxuiciu de la execución directa qu'acute l'Estáu.

ARTÍCULU 13

ACORDIES coles lleis del Estáu, el Conseyu de Gobiernu ha nomar a los notarios y rexistradores de la propiedá y mercantiles, amás d'a los corredores de comerciu, y ha participar na fixación de les demarcaciones correspondientes.

ARTÍCULU 14

1. LA XUNTA Xeneral del Principáu d'Asturies pue exercer la iniciativa llexislativa prevista nel artículu 87.2 de la Constitución

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

pa l'aprobación pol Estáu de les lleis previstes nel artículu 150.1 y 2 de la Constitución.

2. En cualquier casu, el Principáu d'Asturies pue asumir les demás competencies que la llexislación del Estáu acute pa les Comunidaes Autónomes.

ARTÍCULU 15

1. TOLES competencies mentaes nos artículos anteriores y nos demás del presente Estatutu han entendese referíes al territoriu del Principáu d'Asturies.

2. Nel exerciciu de les sos competencies, el Principáu d'Asturies va tener les potestaes y privilexos propios de l'Alministración del Estáu, ente les que se comprenden:

a) La presunción de llexitimidá y la executoriedá de los sos actos, amás de los poderes de la ejecución forzosa y revisión en vía alministrativa.

b) La potestá d'espropiación, incluyida la declaración d'ocupación urxente de los bienes afectaos, y l'exerciciu de les competencies restantes de la llexislación espropiatoria atribuyíes a l'Alministración del Estáu cuando se trate de materies competencia de la Comunidá Autónoma.

c) La potestá de sanción dientro de les llendes qu'estableza l'ordenamientu xurídico.

PRINCIPÁU D'ASTURIES

- d) La facultá d'utilización del procedimientu d'apremiu.
 - e) La inembargabilidá de los sos bienes y derechos, amás de los derechos de prelación, preferencia y demás, reconocíos a la Facienda pública pal cobru de los sos creitos, ensin perxuiciu de los que correspuendan nesta materia a la Facienda del Estáu y n'igualdá de derechos coles demás Comunidaes Autónomes.
 - f) La exención de toa obligación de garantía o caución énte cualquier organismo alministrativu o Tribunal xurisdiccional.
- Nun s'han almitir interdictos contra les actuaciones del Principáu en materia de les sos competencies, realizaes d'alcuerdu col procedimientu ilegal.
3. Nel exerciciu de la competencia prevista nel artículu 10.1.1 del presente Estatutu y d'alcuerdu cola llexislación del Estáu, correspuende a la Comunidá Autónoma, ente otres materies, l'establecimientu del rexime estatutariu de los sos funcionarios, el réxime xurídico-alministrativu deriváu de les competencies asumíes, la regulación de los bienes de dominiu públicu y patrimoniales con titularidá correspondiente a la Comunidá Autónoma, amás de les servidumes públiques en materia de la so competencia y la regulación de los contratos y concesiones alministratives nel ámbitu del Principáu d'Asturies.

ARTÍCULU 16

EL PRINCIPÁU d'Asturies ha impulsar la conservación y compilación del derechu consuetudinariu asturianu.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

ARTÍCULU 17

1. EN MATERIA de medios audiovisuales de comunicación social del Estáu, el Principáu d'Asturies ha exercer toles potestaes y competencies que-y correspuéndense, nos términos y casos establecios na llexislación básica del Estáu.

2. De la mesma manera correspuénde-y, nel marcu de les normes básiques del Estáu, el desarrollu llexislativu y la execución del réxime de prensa y, en xeneral, de tolos medios de comunicación social.

3. Nos términos establecios nos párrafos anteriores d'esti artícu-
lu, la Comunidá Autónoma va poder regular, crear y caltener la so propia televisión, radio y prensa y, en xeneral, tolos medios de comunicación social pal cumplimientu de los sos fines.

ARTÍCULU 18

1. CORRESPUÉNDE-y a la Comunidá Autónoma la competencia de desarrollu llexislativu y execución de la enseñanza en tolso estensión, niveles y graos, modalidaes y especialidá, según lo dispuesto nel artícu-
lu 27 de la Constitución y lleis orgániques que, d'acordies col apartáu 1 del artícu-
lu 81 de la mesma, lu desarro-
llen, y ensin perxuiiciu de les facultaes qu'atribúi al Estáu'l núm-
beru 30 del apartáu 1 del artícu-
lu 149 de l'alta inspección pal so cumplimientu y garantía.

2. Pa garantizar una prestación homoxénea y eficaz del serviciu públicu de la educación que dexe correxir les desigualdaes o de -

PRINCIPÁU D'ASTURIES

sequilibrios que puedan dase, la Comunidá Autónoma ha facilitar a l'Alministración del Estáu la información qu'ésta pida sobre'l funcionamientu del sistema educativu nos sos aspectos cualitativos y cuantitativos y ha collaborar cola Alministración del Estáu nes actuaciones de siguimientu y evaluación del sistema educativu nacional.

3. Nel exerciciu d'estes competencies, la Comunidá Autónoma ha fomentar la investigación, sobre manera la que cinca materies o aspectos peculiares del Principáu d'Asturies, y la creación de centros universitarios na Comunidá Autónoma.

ARTÍCULU 19

1. NOS TÉRMINOS y número qu'estableza la llexislación xeneral del Estáu, el Principáu d'Asturies ha proponer les persones que tengan que formar parte de los órganos d'alministración d'aquelles empreses públiques de titularidá estatal asitiaes n'Asturies qu'esa llexislación determine.

2. El Principáu d'Asturies ha poder ellaborar y remiti-y al Gobiernu cualquier informe, estudiu y propuesta sobre la xestión d'eses empreses o sobre la so incidencia na socioeconomía de la Comunidá Autónoma. Estos informes, estudios o propuestes tienen que dar como resultáu la resolución motivada del Gobiernu o de los organismos o Entidaes titulares de la participación de les Empreses.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

ARTÍCULU 20

1. CORRESPUÉNDE-y a la Comunidá Autónoma del Principáu d'Asturies la vixilancia y protección de los edificios y instalaciones de la propia Comunidá y la coordinación de les policíes locales asturianes, ensin perxuiciu de la so dependencia de les autoridaes municipales.

2. Pal exerciciu de la competencia prevista nel apartáu anterior, la Comunidá Autónoma va poder alcordar col Estáu l'adscrição d'unidaes del Cuerpu Nacional de Policía nos términos y pal exerciciu de les funciones previstes na Llei Orgánica referida nel artícu- lu 149.1.29^a de la Constitución.

ARTÍCULU 21

1. EL PRINCIPÁU d'Asturies va poder facer convenios con otros Comunidaes Autónomes pa xestionar y dar servicios propios de la competencia esclusiva d'elles. La celebración d'esos convenios, enantes de la so entrada en vigor, hai que la comunicar a les Cortes Xenerales. Si les Cortes Xenerales, o dalguna de les Cámares, punxeren reparos nel plazu de trenta díes de magar se reciba la comunicación, el conveniu tien que seguir el trámite previstu nel párrafu siguiente. Si desque pase esi plazu nun se punxeren reparos al conveniu, entraría en vigor.

2. La Comunidá Autónoma va poder establecer tamién alcuerdos de cooperación con otros Comunidaes Autónomes, n'autori- zándolo les Cortes Xenerales.

TÍTULU II
DE LOS ÓRGANOS INSTITUCIONALES
DEL PRINCIPÁU D'ASTURIES

ARTÍCULU 22

LOS ÓRGANOS institucionales del Principáu d'Asturies son la Xunta Xeneral, el Conseyu de Gobiernu y el Presidente.

CAPÍTULU I

De la Xunta Xeneral del Principáu d'Asturias

ARTÍCULU 23

1. LA XUNTA Xeneral del Principáu d'Asturias representa al pueblu asturianu, exerce la potestá llexislativa, aprueba los presupuestos, orienta y controla l'acción del Conseyu de Gobiernu y exerce'l restu de competencies que-y da la Constitución, esti Estatutu y demás normes del ordenamientu xurídicu.

2. La Xunta Xeneral ye inviolable.

ARTÍCULU 24

TIEN COMPETENCIA tamién la Xunta Xeneral pa:

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

1. Escoyer d'ente los sos miembros al Presidente del Principáu d'Asturias.
2. Designar los senadores a los que se refier l'artículu 69.5 de la Constitución, acordies colo qu'estableza una Llei de la Xunta, qu'ha asegurar, en tou casu, una bona representación proporcional.
3. Exercitar la iniciativa llexislativa acordies colo dispuesto na Constitución.
4. Fixar les previsiones de mena política, social y económica que, d'alcuerdu col artículu 131.2 de la Constitución, tenga que-y suministrar el Principáu d'Asturias al Gobiernu pa igualar los proyecatos de planificación.
5. Exercer les competencies atribuyíes pol artículu 10.1.2 al Principáu d'Asturias no que se refier al camudamientu de los términos y nomes de los conceyos, amás de les facultaes en rellación cola creación d'organizaciones territoriales nos términos establecíos nesi artículu.
6. Regular la delegación de competencies alministratives del Principáu nún o en dellos conceyos o nes organizaciones territoriales de les que se fala nel artículu 6.
7. Autorizar al Conseyu de Gobiernu a dar el consentimientu pa obligase nos convenios y alcuerdos del Principáu d'Asturias con otros Comunidaes Autónomes, amás de supervisar la so execución. El Conseyu de Gobiernu ha dar cuenta a la Xunta Xeneral del restu de los convenios y alcuerdos qu'obliguen al Principáu.

PRINCIPÁU D'ASTURIES

8. Poner tributos. Autorizar el recursu al creitu.
9. Aprobar el programa del Conseyu de Gobiernu y esixir la so responsabilidá política na forma que determine una Llei de la Xunta.
10. Esaminar y aprobar la Cuenta Xeneral del Principáu, ensin perxuiciu de lo dispuesto nos artículos 35 ter y 55 d'esti Estatutu.
11. Interponer recursos d'inconstitucionalidá y personase énte'l Tribunal Constitucional nos supuestos y términos previstos na Constitución y na Llei Orgánica del Tribunal Constitucional.
12. Recibir la información que-y tien que remitir el Conseyu de Gobiernu sobre trataos y convenios internacionales en cuantes se refieran a materies d'abondu interés pal Principáu d'Asturies, dando'l so paecer sobre los mesmos.

ARTÍCULU 24. BIS

1. LA XUNTA Xeneral va poder delegar nel Conseyu de Gobiernu la potestá de dictar normes con rangu de llei.
2. Les disposiciones del Conseyu de Gobiernu que contengan llexislación delegada han recibir el títulu de Decretos Llexislativos.
3. Nun ha poder delegase l'aprobación de la Llei de Presupuestos nin la de normes con rangu de llei pa les qu'esti Estatutu, les lleis o'l Reglamentu de la Xunta Xeneral precisen mayoríes cualificaes.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

4. La delegación llexislativa tien que se dar al Conseyu de Gobiernu de manera espresa pa materia concreta y con fixación del plazu pal so exerciciu. La delegación escósase pol usu que d'ella fai-ga'l Conseyu de Gobiernu pente medies de publicación de la norma correspondiente. Nun s'ha poder entender concedida de manera implícita o per tiempu indetermináu. Tampoco nun se pue subdelegar a autoridaes distintes del propiu Conseyu de Gobiernu.

5. La delegación llexislativa hai que la dar pente medies d'una llei de bases cuando'l so oxetu seja la formación de testos articulaos o pente medies d'una llei ordinaria cuando se trate de refundir dellos testos ilegales nún solu.

6. Les lleis de bases tienen qu'estremar con procuru l'oxetu y algama de la delegación llexislativa y los principios y criterios que se tienen que seguir nel so exerciciu. Les lleis de bases nun van poder en nengún casu autorizar el so propiu camudamientu nin facultar pa dictar normes con calter retroactivu.

7. L'autorización pa refundir testos ilegales tien que determinar l'ámbitu normativu a que se refier el conteníu de la delegación, especificando si ye namás la formulación d'un testu único o si s'inclúi la de regularizar, aclariar y harmonizar los testos ilegales que tienen que ser refundíos.

8. Cuando una proposición de llei o una enmienda fuere contraria a la delegación llexislativa en vigor, el Conseyu de Gobiernu ta facultáu pa oponese a la so tramitación. Nesti supuestu, ha poder

PRINCIPÁU D'ASTURIES

presentase una proposición de llei pa la derogación dafechu o en parte de la llei de delegación.

9. Ensin perxuiciu del control xurisdiccional, el Reglamentu de la Xunta Xeneral y les lleis de delegación van poder establecer fórmules adicionales de control.

ARTÍCULU 25

1. LA XUNTA Xeneral escuéyese per cuatro años pente medies de sufraxu universal, llibre, igual, direutu y secretu, con aplicación d'un sistema de representación proporcional.

2. Por llei del Principáu, que pa la so aprobación y reforma requier el votu de la mayoría absoluta de la Xunta Xeneral, ha afitase'l número de miembros, ente trenta y cinco y cuarenta y cinco, les sos causes d'inelixibilidá y incompatibilidá y les demás circunstancies del procedimientu electoral.

3. El Presidente del Principáu, en tratándolo'l Conseyu de Gobiernu y baxo la so esclusiva responsabilidá, ha poder acordar la disolución de la Cámara, primero del acabu natural de la Llexislatura.

La disolución ha acordase por Decretu, nel que, al empar, hai qu'convocar elecciones, conteniéndose nel mesmu tolos requisitos qu'esixa la llexislación electoral aplicable.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

El Presidente nun ha poder acordar la disolución de la Cámara nel primer periodu de sesiones de la Llexislatura, cuando reste menos d'un añu p'acabar, nin cuando s'alcuentre en tramitación una moción de censura. Tampoco nun va poder acordar la disolución enantes de que trescurra'l plazu d'un añu dende la última disolución por esti procedimientu.

En nengún supuestu ha poder el Presidente disolver la Cámara cuando s'alcuentre convocáu un procesu electoral estatal.

En tou casu, la nueva Cámara que resulte de la convocatoria electoral ha tener un mandatu limitáu pol términu natural de la Llexislatura orixinaria.

4. Les elecciones tien que les convocar el Presidente del Principáu, nos términos previstos na Llei de Réxime Electoral Xeneral, de manera que se celebren el cuartu domingu de mayu de cada cuatro años, ensin perxuiciu de lo que dispongan les Cortes Xenerales, col envís namás de coordinar el calendariu de les diverses consultes electorales.

5. La Xunta Xeneral electa tien que la convocar el Presidente del Principáu cesante, dientro de los quince díes siguientes a la celebración de les elecciones.

ARTÍCULU 26

LOS MIEMBROS de la Xunta Xeneral del Principáu:

PRINCIPÁU D'ASTURIES

1. Nun tán vinculaos por mandatu imperativu.

2. Van gociar, inda dempués de cesar nel so mandatu, d'inviolabilidade poles opiniones manifestaes n'actos parllamentarios y polos votos emitíos nel exerciciu del so cargu. Nel so mandatu nun van poder ser deteníos nin reteníos polos actos delictivos cometíos nel territoriu d'Asturies, sinón en casu de flagrante delitu, correspondiendo decidir en tou casu sobre la so inculpación, prisión, procesamiento y xuiciu al Tribunal de Xusticia de la Comunidá Autónoma. Fuera d'esti territoriu la responsabilidá penal ha ser esixible, nos mesmos términos, énte la Sala de lo Penal del Tribunal Supremu.

3. Tienen derechu a formular preguntas, interpelaciones y mociones nos términos nos que'l Reglamentu determine. Tamién-yos asiste'l derechu a llogar de les autoridaes de la Comunidá Autónoma la información precisa pal desarrollu de les sos funciones.

4. Pol exerciciu del so cargu representativu, los Diputaos de la Xunta Xeneral van percibir retribuciones. Les modalidaes de les asignaciones van ser afitaes d'alcuerdu colo que prevea'l Reglamentu de la Cámara.

ARTÍCULU 27

1. LA XUNTA Xeneral ha aconceyase anualmente en dos periodos de sesiones, comprendíos ente setiembre y avientu'l primeru, y ente febreru y xunu'l segundu.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

2. A pidimientu del Conseyu de Gobiernu, de la Diputación Permanente o de la cuarta parte de los miembros de la Xunta, ésta va poder aconceyase en sesión estraordinaria, que tien que se clausurar al acabase l'orde del día determináu pal que foi convocada.

3. Les sesiones plenaries de la Xunta son públiques, nun siendo nos casos previstos nel Reglamentu.

4. Pal discutir y tomar alcuerdos, la Xunta tien que tar aconceyada reglamentariamente y con asistencia de la mayoría de los sos miembros. Los alcuerdos algámense por mayoría de los presentes si l'Estatutu, les Lleis o'l Reglamentu nun esixen otres mayoríes más cualificaes.

5. El votu ye personal y non delegable.

ARTÍCULU 28

1. LA XUNTA Xeneral aprueba'l so Presupuestu y l'estatutu del so personal, y establez el so propio Reglamentu, que tien que tener, amás, l'estatutu de los sos miembros. L'aprobación del Reglamentu y la so reforma van precisar el votu favorable de la mayoría absoluta.

2. La Xunta, na so primer sesión, elixe'l so Presidente y demás componentes de la Mesa, que nun han poder ser en nengún casu miembros del Conseyu de Gobiernu nin Presidente del mesmu.

ARTÍCULU 29

1. LA XUNTA Xeneral del Principáu funciona en Plenu y en Comisiones.
2. Les Comisiones son permanentes y, nel so casu, especiales o d'investigación.
3. Mentes la Xunta Xeneral del Principáu nun tea aconceyada o cuando acabare'l so mandatu, va haber una Diputación Permanente y el so procedimientu d'elección, composición y funciones va regulalu'l Reglamentu.

ARTÍCULU 30

LOS COMPONENTES de la Xunta constitúinse en Grupos, con unes condiciones de formación, organización y funciones qu'ha afitar el Reglamentu. Tolos miembros de la Cámara tienen que tar adscritos a un Grupu y ha garantizase la presencia de caún d'estos nes Comisiones y Diputación Permanente en proporción a la so importancia numbérica.

ARTÍCULU 31

1. LA INICIATIVA pal exerciciu de la potestá llexislativa reconocida nel artículu 23 d'esti Estatutu correspuénde-yos a los miembros de la Xunta Xeneral y al Conseyu de Gobiernu. Por llei del Principáu ha regulase la iniciativa de los Conceyos y la iniciativa popular

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

pa les materies que seyan competencia esclusiva de la Comunidá Autónoma.

2. Les lleis aprobaes pola Xunta Xeneral van promulgase, en nome del Rei, pol Presidente del Principáu, qu'ha disponer la so publicación nel Boletín Oficial del Principáu d'Asturies, nel plazu de quince díes de magar s'aprueben, y nel Boletín Oficial del Estáu. Los Reglamentos van ser publicaos por orde del Presidente del Principáu, dientro del mesmu plazu, nel Boletín Oficial del Principáu d'Asturies.

CAPÍTULU II

Del Presidente del Principáu d'Asturies

ARTÍCULU 32

1. EL PRESIDENTE del Principáu d'Asturies ha ser escoyíu pola Xunta Xeneral d'ente los sos miembros y nomáu pol Rei.

La elección ha facese por mayoría absoluta de los miembros de la Xunta en primer convocatoria, y por mayoría simple nes posteriores, teniendo que mediar ente cada convocatoria, polo menos, cuarenta y ocho hores.

Si desque pase'l plazu de dos meses de magar se constituya la Xunta nun s'escoyerá nengún candidatu, la Xunta Xeneral electa quedaría disuelta y convocaríense otres elecciones. El mandatu de

PRINCIPÁU D'ASTURIES

la nueva Xunta ha durar, en tou casu, hasta la fecha na que tendría qu'acabar el de la primera.

2. El Presidente del Principáu d'Asturias ye'l del Conseyu de Gobiernu, dirixe l'actividá d'esti Conseyu, coordina l'Alministración de la Comunidá Autónoma, designa y separa a los Conseyeros y tien la representación cimera del Principáu y la ordinaria del Estáu n'Asturias.

3. El Presidente del Principáu d'Asturias respuende políticamente énte la Xunta Xeneral.

4. Una llei del Principáu, aprobada pol votu favorable de la mayoría absoluta, ha determinar l'estatutu personal, el procedimiento d'elección y cese y les atribuciones del presidente.

CAPÍTULU III

Del Conseyu de Gobiernu

ARTÍCULU 33

1. EL CONSEYU de Gobiernu ye l'órganu colexáu que dirixe la política de la Comunidá Autónoma y al que-y corresponden les funciones executiva y alministrativa y l'exerciciu de la potestá reglamentaria.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

2. Por llei del Principáu, aprobada por mayoría absoluta, han regulase les atribuciones del Conseyu de Gobiernu, amás del estatutu, forma de nomamientu y cese de los sos componentes.

3. Una Llei de la Xunta ha regular el réxime de publicaciones de les normes y publicidá de les disposiciones y actos surdíos del Conseyu de Gobiernu y de l'Alministración del Principáu d'Asturies.

4. El Conseyu de Gobiernu ha ser informáu de los convenios y trataos internacionales que puedan afectar a materies del so interés específicu.

ARTÍCULU 34

1. EL CONSEYU de Gobiernu respuende políticamente énte la Xunta Xeneral de forma solidaria, ensin perxuiciu de la responsabilidá directa de caún de los sos miembros pola so xestión.

2. Una Llei de la Xunta, aprobada pol votu favorable de la mayoría de los sos miembros, ha regular la responsabilidá establecida nel número anterior y, en xeneral, les rellaciones ente esta Xunta y el Conseyu.

3. *Desaníciase.*

ARTÍCULU 35

1. EL PRESIDENTE del Conseyu de Gobiernu, en discutiéndolo'l mesmu, puede plantegar énte la Xunta Xeneral la cuestión de confianza sobre'l so programa o sobre una declaración de política xeneral nel marcu de les competencies que se-y atribúin al Principáu nesti Estatutu. La confianza ha entendese concedida cuando vote a favor de la mesma la mayoría simple de los miembros de la Xunta.

2. La Xunta Xeneral puede esixir la responsabilidá política del Conseyu de Gobiernu cola adopción por mayoría absoluta de la moción de censura. Ésta tien que la proponer, polo menos, un quince por centu de los miembros de la Xunta, y tien qu'incluir un candidatu a Presidente del Principáu d'Asturias. La moción de censura nun se va poder votar hasta que pasen cinco díes de magar se presente. Nos primeros díes d'esti plazu van poder presentase mociones alternatives. Si la moción de censura nun fuere aprobada pola Xunta Xeneral, los sos signatarios nun van poder presentar otres mentes nun pase un añu dende aquélla dientro de la misma llexislatura.

3. Si la Xunta Xeneral niega la so confianza, el Presidente del Principáu tien que presentar la so dimisión énte la misma, y el presidente de la Xunta ha convocar nel plazu máximu de quince díes la sesión plenaria pa la elección d'otru Presidente del Principáu d'acuerdu col procedimientu del artículu 32.1, ensin qu'en nengún casu suponga la disolución de la Xunta Xeneral.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

4. Si la Xunta Xeneral adopta una moción de censura, el Presidente del Principáu ha presentar la so dimisión énte la mesma y el candidatu incluyíu naquélla ha entendese invistíu de la confianza de la Xunta. El Rei ha de nomalu Presidente del Principáu.

5. El Presidente del Principáu nun ha poder plantegar la cuestión de confianza mentes tea en trámites una moción de censura.

6. El Conseyu de Gobiernu cesante ha continuar nes sos funciones hasta la toma de posesión del Conseyu nuevu.

ARTÍCULU 35. BIS

1. LA RESPONSABILIDÁ penal del Presidente del Principáu y de los miembros del Conseyu de Gobiernu ha ser esixible énte'l Tribunal Superior de Xusticia del Principáu d'Asturies polos actos cometíos nel territoriu del Principáu. Fuera d'esti, la responsabilidá penal ha ser esixible énte la Sala de lo Penal del Tribunal Supremu.

2. Énte los mesmos Tribunales respectivamente ha ser esixible la responsabilidá civil en qu'estes personas incurrieren de la qu'exercieren los so cargos.

TÍTULU II. BIS
DE LOS ÓRGANOS AUSILIARES DEL
PRINCIPÁU D'ASTURIES

ARTÍCULU 35. TER

1. CRÉASE la Sindicatura de Cuentas del Principáu d'Asturias. Por llei del Principáu ha regulase la so composición y funciones.

2. Va depender direutamente de la Xunta Xeneral del Principáu y ha exercer les sos funciones por delegación d'ella nel esame y comprobación de la Cuenta Xeneral del Principáu.

ARTÍCULU 35. QUATER

CRÉASE'L Conseyu Consultivu del Principáu d'Asturias como órganu cimeru de consulta de la Comunidá Autónoma. Por llei del Principáu han regulase la so composición y competencies.

ESTATUTU
D'AUTONOMÍA

TÍTULU III
DE L'ALMINISTRACIÓN DE XUSTICIA

ARTÍCULU 36

EL TRIBUNAL Superior de Xusticia del Principáu d'Asturies, nel que se ha integrar l'Audiencia Territorial d'Uviéu actual, ye l'órgano xurisdiccional que ye'l cumal de la organización xudicial nel so ámbitu territorial y delantre del que se van escosar les instances procesales sucesives, nos términos del artículo 152 de la Constitución y d'alcuerdu con esti Estatutu y la Llei Orgánica del Poder Xudicial.

ARTÍCULU 37

1. LA COMPETENCIA de los órganos xurisdiccionales n'Asturies espárdese:

- a. Nel orde civil, a toles instances y graos, sacantes los recursos de casación y revisión.
- b. Nel orde penal y social, a toles instances y graos, sacantes recursos de casación y revisión.
- c. Nel orde contencioso-alministrativu, a los recursos que se deduzan contra los actos y disposiciones de les Alministraciones

PRINCIPÁU D'ASTURIES

públiques, nos términos qu'estableza la Llei Orgánica del Poder Xudicial.

d. A les cuestiones de competencia ente órganos xudiciales n'Asturies.

2. Nes materies restantes van poder interponese, cuando proceda, énte'l Tribunal Supremu, el recursu de casación o'l que correspuenda según les lleis del Estáu y, nel so casu, el de revisión. El Tribunal Supremu ha resolver tamién les cuestiones de competencia ente los Tribunales d'Asturias y los del restu d'España.

ARTÍCULU 38

1. EL PRESIDENTE del Tribunal Superior de Xusticia del Principáu d'Asturias ha nomalu'l Rei a propuesta del Conseyu Xeneral del Poder Xudicial. El Presidente del Principáu d'Asturias ha ordenar la publicación d'esti nomamientu nel Boletín Oficial del Principáu d'Asturias.

2. El nomamientu de los Maxistraos, Xueces y Secretarios del Tribunal Superior de Xusticia d'Asturias ha efectuase na forma pre-vista na Llei Orgánica del Poder Xudicial.

ARTÍCULU 39

DESQUE LO pida'l Principáu, l'órganu competente ha convocar los concursos y oposiciones pa cubrir les places vacantes n'A-

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

turies de Maxistraos, Xueces, Secretarios Xudiciales y restante personal al serviciu de l'Alministración de Xusticia, d'alcuerdu colo que disponga la Llei Orgánica del Poder Xudicial.

ARTÍCULU 40

Desaníciase.

ARTÍCULU 41

EN RELACIÓN a l'Alministración de Xusticia, sacantes la militar, correspuénde-y al Principáu:

1. Exercer toles facultaes que la Llei Orgánica del Poder Xudicial-y reconoza o atribuya al Gobiernu del Estáu.
2. Afitar la delimitación de les demarcaciones territoriales de los órganos xurisdiccionales n'Asturies y la localización de la so capitalidá.

TÍTULU IV

FACIENDA Y ECONOMÍA

ARTÍCULU 42

EL PRINCIPÁU d'Asturies, dientro de los principios de coordinación coles Faciendes estatal y local y de solidaridá ente tolos españoles, tien autonomía financiera, dominiu públicu y patrimoniu propiu, d'alcuerdu cola Constitución, esti Estatutu y la Llei Orgánica de Financiación de les Comunidaes Autónomes.

ARTÍCULU 43

1. SON bienes del Principáu d'Asturias:

- a. Los que pertenecieren al ente pre-autonómico y a la Diputación Provincial.
 - b. Los bienes que tuvieron afectos a servicios trespasaos al Principáu.
 - c. Los qu'adquiriere por cualquier título xurídico válido.
2. El Principáu tien tola capacidá p'adquirir, alministrar y enayerar los bienes que componen el so patrimoniu.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

3. El réxime xurídico de los bienes patrimoniales y de dominiu públicu del Principáu va tener que se regular por una Llei de la Xunta Xeneral nos términos d'esti Estatutu.

ARTÍCULU 44

LA FACIENDA del Principáu d'Asturies compónenla:

1. Los rindimientos procedentes de los tributos propios.
2. Los rindimientos de los impuestos cedíos pol Estáu específicos na disposición adicional.
3. Los recargos sobre impuestos estatales.
4. Un porcentaxe de participación nos ingresos del Estáu.
5. Nel so casu, los ingresos procedentes del Fondu de Compensación Interterritorial y d'otros Fondos pal desarollu rexonal.
6. Otres asignaciones con cargu a los Presupuestos del Estáu.
7. La emisión de Deuda y el recursu al creitu.
8. Los rindimientos procedentes del so patrimoniu.
9. Ingresos de Derechu priváu.
10. Multes y sanciones impuestes nel ámbitu de les sos competencies.

10.bis. Cualquier otra mena d'ingresos que la llexislación prevea nel marcu del artículu 157 de la Constitución.

ARTÍCULU 45

1. LA XESTIÓN, liquidación, recaldaición y inspección de los sos propios tributos, amás del conocimientu de les reclamaciones relatives a ellos ha corresponder al Principáu, qu'ha disponer de toles atribuciones pa la execución y organización d'estes xeres, ensin perxuiciu de la collaboración que pueda establecese cola Alministración Tributaria del Estáu, sobre manera cuando asina lo esixa el calter del tributu.

2. Nel casu de los impuestos cedíos, el Principáu ha asumir por delegación del Estáu la xestión, liquidación, recaldaición, inspección y revisión, nel so casu, de los mesmos, ensin perxuiciu de la collaboración que pueda establecese ente dambes Alministraciones, too ello d'alcuerdu colo específico na llei qu'afite l'algama y condiciones de cesión.

3. La xestión, liquidación, recaldaición, inspección y revisión, nel so casu, de los demás impuestos del Estáu recaldaos n'Asturias ha corresponder a l'Alministración Tributaria del Estáu, ensin perxuiciu de la delegación que'l Principáu pueda recibir d'ésti y de la collaboración que pueda establecese sobre manera cuando asina lo esixa'l calter del tributu.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

ARTÍCULU 46

HAN REGULASE necesariamente por Llei de la Xunta Xeneral estes materies:

1. L'establecimientu, el camudamiento y desaniciu de los sos impuestos propios, tases y contribuciones especiales.
2. L'establecimientu, el camudamiento y desaniciu de los recargos sobre los impuestos del Estáu.
3. El réxime xeneral presupuestariu del Principáu.

ARTÍCULU 47

1. CORRESPUÉNDE-Y al Conseyu de Gobiernu la ellaboración del Presupuestu del Principáu y a la Xunta Xeneral el so esame, iguala, aprobación y control.
2. El Conseyu de Gobiernu tien que presentar el proyeetu de Presupuestu a la Xunta enantes del últimu trimestre del añu.
3. El Presupuestu ha ser anual y ha incluyir tolos gastos y ingresos del Principáu y de los organismos y instituciones dependientes d'él.
4. Si la Llei del Presupuestu nun s'aprueba enantes del primer día del exerciciu económico correspondiente, considérase prorróga'l Presupuestu del exerciciu anterior hasta l'aprobación del nuevu.
5. *Desaníciase.*

ARTÍCULU 48

1. EL PRINCIPÁU d'Asturias, autorizáu por una Llei de la Xunta Xeneral y pa financiar gastos d'inversión, ha poder concerter operaciones de creitu o emitir Deuda Pública representada en títulos valores o n'otros documentos.

2. El volume y características d'esta operación tien que s'axustar tamién a les normes xenerales de Estáu.

3. Los títulos emitíos han tener la consideranza de fondos públicos, a tolos efectos.

4. El Principáu d'Asturias ha poder realizar operaciones de creitu per plazu non superior a un añu, col envís de cubrir les sos necesidaes transitorias de tesorería.

5. Lo dispuesto nos apartaos anteriores tien que se facer d'alquierdu colo establecío al respective na Llei Orgánica de Financiación de les Comunidaes Autónomas.

ARTÍCULU 49

1. EL PRINCIPÁU d'Asturias, d'alquierdu coles disposiciones del Estáu, ha puxar pol establecimientu d'instituciones públiques de creitu y aforru territoriales, y va poder tomar les midies que-y paezan precisas pa garantizar la so funcionalidá y facer posible'l llogru y afitamientu del aforru rexonal.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

2. El Principáu d'Asturies queda facultáu pa crear entidaes que fomenten la plena ocupación y desarrollu económico y social dientro de les sos competencies. Asina mesmo ha poder constituyir empreses públiques como mediu d'execución de les funciones que seyan de la so competencia, según lo afitao nesti Estatutu.

ARTÍCULU 50

EL PRINCIPÁU d'Asturies ha promover los oxetivos establecíos nos artículos 129.2 y 130.1 de la Constitución.

ARTÍCULU 51

EL PRINCIPÁU d'Asturies va tener el tratamientu fiscal que la Llei estableza pal Estáu.

ARTÍCULU 51. BIS

CORRESPUÉNDE-Y al Principáu d'Asturies la tutela finaniera de les Corporaciones Locales ensin perxuiciu de l'autonomía que-yos garantiza l'artículu 140 de la Constitución y nel marcu de lo dipuesto nos artículos 142 y 149.1.18^a de la mesma.

TÍTULU V

DEL CONTROL SOBRE L'ACTIVIDÁ DE LOS ÓRGANOS DEL PRINCIPÁU

ARTÍCULU 52

LES LLEIS del Principáu namás s'han someter al control de constitucionalidá qu'exerce'l Tribunal Constitucional.

ARTÍCULU 53

Desaníciase.

ARTÍCULU 54

LOS ACTOS y disposiciones de l'Alministración del Principáu tán sometíos al control de la xurisdicción contencioso-alministrativa.

ARTÍCULU 55

1. EL CONTROL económico y presupuestariu del Principáu d'Asturies ha exercese pola Sindicatura de Cuentas del Principáu, ensin perxuiciu de les funciones del Tribunal de Cuentas del Reinu.

2. L'informe de la Sindicatura de Cuentas del Principáu ha ser remitíu a la Xunta Xeneral pa la so tramitación d'alcuerdu colo que prevea'l reglamentu de la Cámara.

ESTATUTU
D'AUTONOMÍA

TÍTULU VI
DE LA REFORMA DEL ESTATUTU

ARTÍCULU 56

LA REFORMA d'esti Estatutu tien que s'axustar a esti procedimientu:

1. La iniciativa ha corresponder a una cuarta parte de los miembros de la Xunta Xeneral, a dos tercios de los conceyos asturianos o al Conseyu de Gobiernu, amás d'al Gobiernu y a les Cortes Xenerales del Estáu.

2. El proyeetu de reforma tien que lu aprobar la Xunta Xeneral del Principáu por mayoría de tres quintos de los sos miembros, y ha ser sometíu depués a l'aprobación de les Cortes Xenerales como Llei Orgánica.

ARTÍCULU 56. BIS

CUANDO la reforma d'esti Estatutu se faiga namás col envís d'ampliar competencies en materies que nun tean constitucionalmente acutaes pal Estáu, la iniciativa ha ser la prevista nel artículu anterior, y el proyeetu de reforma tien que lu aprobar la mayoría absoluta de los miembros de la Xunta Xeneral, enantes de la so aprobación depués poles Cortes Xenerales como Llei Orgánica.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

1. CÉDESE-Y a la Comunidá Autónoma del Principáu d'Asturies el rindimientu d'estos tributos:
 - a. Impuestu sobre la Renta de les Persones Físiques, con calter parcial, nel porcentaxe del 50 per centu.
 - b. Impuestu sobre'l Patrimoniu.
 - c. Impuestu sobre Sucesiones y Donaciones.
 - d. Impuestu sobre Tresmisiones Patrimoniales y Actos Xurídicos Documentaos.
 - e. Los Tributos sobre'l Xuegu.
 - f. L'Impuestu sobre'l Valor Añedíu, con calter parcial, nel porcentaxe del 50 por 100.
 - g. L'Impuestu Especial sobre la Cerveza, con calter parcial, nel porcentaxe del 58 por 100.
 - h. L'Impuestu Especial sobre'l Vinu y Bébores formentaes, con calter parcial, nel porcentaxe del 58 por 100.
 - i. L'Impuestu especial sobre Productos Intermedios, con calter parcial, nel porcentaxe del 58 por 100.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

j. L'Impuestu Especial sobre l'Alcohol y Bébores Derivaes, con calter parcial, nel porcentaxe del 58 por 100.

k. L'Impuestu Especial sobre Hidrocarburos, con calter parcial, nel porcentaxe del 58 por 100.

l. L'Impuestu Especial sobre los Llabores del Tabacu, con calter parcial, nel porcentaxe del 58 por 100.

m. L'Impuestu Especial sobre la Lletricidá.

n. L'Impuestu Especial sobre determinaos Medios de Tresporte.

ñ. L'Impuestu sobre les Vientes Minoristes de Determinaos Hidrocarburos.

El posible desaniciu o camudamientu de dalgunos d'estos tributos ha implicar el desaniciu o camudamientu de la cesión.

2. El conteníu d'esta disposición va poder camudase pente medies d'alcuerdu del Gobiernu cola Comunidá Autónoma, siendo tramitada pol Gobiernu como proyeetu de llei ordinaria.

3. L'algama y condiciones de la cesión ha establecelos la Comisión Mista a la que se refier la disposición transitoria cuarta, axustándose a los criterios establecíos nel artículu 10.4 de la Llei Orgánica 8/1980, de 22 de setiembre, de Financiación de les Comunidaes Autónomes. El Gobiernu ha tramitar l'alcuerdu de la Comisión como proyeetu de llei nel plazu de seis meses de magar se constituya la primer Xunta Xeneral del Principáu.

DISPOSICIONES TRANSITORIES

PRIMERA

Desaníciase.

SEGUNDA

Desaníciase.

TERCERA

Desaníciase.

CUARTA

EL TRESPASU de los servicios arreyaos a les competencies que según esti Estatutu-y correspuendan al Principáu ha facese d'alquierdu con estes bases:

1. Enantes d'un mes a más tardar dende'l nomamientu del Presidente pol Rei tienen que quedar designaos los vocales d'una Comisión Mista encargada d'inventariar los bienes y derechos del Estáu qu'haya que trespassar al Principáu, de concretar los Servicios y funcionarios que se tengan que trespassar y d'adaptar, si fai falta, los que pasen a la competencia del Principáu.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

2. La Comisión Mista ha tar iguada paritariamente por vocales designaos pol Gobiernu de la Nación y pol Conseyu de Gobiernu, y ella mesma ha establecer les sos normes de funcionamientu.

Los alcuerdos de la Comisión Mista tienen que se facer como propuesta al Gobiernu de la Nación, que los ha aprobar por decretu, figurando aquellos como anexos al mesmu, y han ser publicaos al empar nel Boletín Oficial del Estáu y nel Boletín Oficial del Principáu, teniendo vixencia de magar se publiquen.

3. La Comisión Mista ha establecer los calendarios y plazos pal trespasu de cada serviciu. En tou casu, la Comisión mentada ha tener que determinar nun plazu de dos años, dende la fecha de la so constitución, el términu nel que se va tener que completar el trespasu de tolos servicios que-y correspuendan al Principáu, d'alcuerdu con esti Estatutu.

4. Pa igualar los trespassos y pa verificalos por bloques orgánicos de calter homoxeneu, a la Comisión Mista de tresferencies van ayudala comisiones sectoriales, d'ámbitu nacional, axuntaes por matices, que van tener como llabor fundamental determinar cola representación de l'Alministración del Estáu los trespassos de medios personales, financieros y materiales que tenga que recibir la Comunidá Autónoma.

Les Comisiones sectoriales han treslladar les sos propuestes d'alcuerdu a la Comisión Mista, que les ha tener que ratificar.

5. Va ser títulu abondu pa la inscripción nel Rexistru de la Propiedá del trespasu de bienes inmuebles del Estáu al Principáu la certificación pola Comisión Mista de los alcuerdos gubernamentales

PRINCIPÁU D'ASTURIES

promulgaos de manera afayadiza. Esta certificación tien que contener los requisitos esixíos pola Llei Hipotecaria.

El cambiu de titularidá nos contratos d'arrendamientu de locales pa oficines públiques de los servicios que se van tresferir nun da derechu al arrendador a desaniciar o anovar el contratu.

6. El Principáu ha asumir con calter definitivu y automáticu y ensin solución de continuidá, los servicios que se trespasaren al Conseyu Rexonal d'Asturies. Nes competencies con trespasu en cursu d'execución ha seguir trespasándose d'alcuerdu colos términos establecíos pol correspondiente decretu de trespasu. Tanto nún como n'otru casu, les tresferencies realizaes hai que les adaptar, si fuere preciso, a los términos d'esti Estatutu.

7. Desaníciase.

QUINTA

MENTES NUN se dicten les disposiciones que permitan la financiación de los servicios tresferíos correspondientes a competencies propies del Principáu, l'Estáu va contribuir al so sostenimientu partiendo d'una cantidá igual al coste efectivu del serviciu nel momentu de la tresferencia, actualizándola d'alcuerdu coles circunstancies.

Pa garantizar esta financiación, la Comisión Mista paritaria Estáu-Principáu ha determinar en cada momentu l'algama.

ESTATUTU D'AUTONOMÍA

SESTA

HAN RESPETASE tolos derechos adquiríos de cualquier calter o naturaleza que nos momentos de les tresferencies tengan los funcionarios y personal adscritos a los servicios estatales o a los d'otres instituciones públiques oxetu d'estes tresferencies.

SÉTIMA

HASTA que se promulgue la llexislación del Estáu a la que fai referencia l'artículu 19.1 d'esti Estatutu, el Principáu d'Asturies ha proponer d'ente persones de capacidá reconocida pal cargu tres de los miembros de caún de los Conseyos d'Alministración de la Empresa pública Hunosa.

Esta propuesta tien que la facer la Xunta Xeneral del Principáu dientro de los trenta díes de magar se constituya. Caún de los miembros d'ésta ha poder votar, como máximo, a dos candidatos propuestos.

OCTAVA

Desaníciase.

NOVENA

Desaníciase.

EDITA
Publicaciones Ámbitu pa la
Xunta Xeneral del Principáu d'Asturies

DISEÑU
Ámbitu

Depósito Llegal: AS-5.401-07

Xunta Xeneral
del Principáu d'Asturies